

Fordeling af fiskekvoter i Nordatlanten

Nordisk tænketank: Drop forældede fiskekvoter i Nordatlanten

Nutidens fiskekvoter er forældede og ender alt for tit i konflikter mellem de nordiske lande. Nordisk Marin Tænketank fremlægger tirsdag 2. juni, i forbindelse med Nordisk Ministerråds konference i Tórshavn på Færøerne, en ny model, som i højere grad tager hensyn til nutidens biologiske og økonomiske forhold. Ifølge eksperterne kan det ende de mange skænderier mellem områdets fiskerationer.

Nordisk Marin Tænketank fremlægger tirsdag den 2. juni et konkret forslag til hvordan landene omkring Nordsøen permanent kan løse de mange konflikter, der har præget fiskeriet i Nordatlanten i de senere år.

Handelsboykot, indklagelse for WTO og suspension af bæredygtighedscertificeringer er blot eksempler på konsekvenserne af de stridigheder, som er vokset frem mellem landene. Mest kendt er konflikten mellem Færøerne og EU, der endte med et EU-forbud mod import af sild og makrel fra Færøerne. Og hvis der ikke gøres noget ryger de nordiske lande af tronen som verdensmestre i bæredygtig fiskeri til skade for hele erhvervet. Konflikterne skyldes, at principperne for tildeling af fiskekvoter ikke har fulgt med udviklingen, siden de blev vedtaget i 1970'erne. Fiskebestandene og fiskeerhvervet har ændret sig meget siden dengang.

Tænketanken, som består af eksperter fra Danmark, Sverige, Norge, Island, Grønland og Færøerne, fremlægger deres resultater på en international konference om udviklingspotentialer i Nordatlanten med titlen: "Growth in the Blue Bio-economy". Formand for tænketanken, professor Sten Sverdrup-Jensen fra Aalborg Universitet forklarer:

"70'ernes statiske kvotesystem gav mening dengang. Men fiskene har ændret deres udbredelsesområder og bl.a. klimaforandringer skaber ændringer økosystemerne. Vi fremlægger en dynamisk kvotefordelingsmodel. Det findes ikke i dag. Modellen bygger på de ressourcebiologiske realiteter og har et økonomisk perspektiv. Desuden foreslår vi en procedure for løsning af eventuelle konflikter. Den nye tilgang er afgørende i et havområde, der i stigende grad oplever forandringer i fiskebestandenes størrelse og udbredelse".

Behov for en ny model

Ekspertene har set nøje på de internationale fordelingsregler for fiskeressourcer mellem nationerne, og det giver et godt vidensgrundlag for ændrede kriterier for fordelingen af fiskerirettigheder.

"Vi foreslår en dynamisk og fremtidssikret fordeling, som kan ændre sig i takt med, at fiskenes udbredelsesområder og bestandenes størrelse ændrer sig. Det betyder også, at der i større grad end nu gives mulighed for, at en nation af økonomiske hensyn kan fiske i en anden nations farvand. Vi mener, at der skal tages hensyn til fiskeforekomsten i gyde- og opvækstområder, bestandens sæsonmønster samt om fiskene er modne til fangst," udtaler Sten Sverdrup-Jensen.

"Kun gennem vedtagelse af fordelingskriterier, som afspejler de til enhver tid eksisterende ressourcebiologiske og økonomiske realiteter, kan der skabes grundlag for aftaler mellem nationerne om kvotefordeling og bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene", siger Sten Sverdrup-Jensen.

Formålet med tænketankens forslag er at skabe debat om fordelingsreglerne i en tid og et miljø, hvor det eneste sikre er, at alt er under løbende forandring.

"Hvis vi ikke gør det anderledes vil vi også i fremtiden opleve konflikter, som den vi stadig har i makrelfiskeriet mellem EU og Norge på den ene side og Grønland og Island på den anden side. Konflikten er til stor skade for de nordiske landes internationale omdømme som verdensmestre i bæredygtig forvaltning af fiskeressourcer. Det er ikke hensigtsmæssigt for nogen parter at have i disse konflikter. Det risikerer at skade fiskerierhvervet som helhed, fordi forbrugerne i sidste ende vil reagere negativt. Den nye model kan løse konflikterne, inden de opstår. Det vil være til alles bedste, " siger Sten Sverdrup-Jensen.

Procedure for tvister

Tænketanken foreslår også en ny model for løsning af tvister. I dag findes der ingen anden procedure for at løse konflikter end at parterne må forsøge at tale sig til rette. Ikke engang EU's fælles fiskeripolitik har nogen retningslinjer. Det er dybt uhensigtsmæssigt, fastlår eksperterne.

De foreslår derfor, at man løser konflikterne gennem brug af allerede eksisterende institutioner, som er etableret af Nordøstatlantens kyststater.

Allerede i 2004 oprettede Fiskerikommissionen i det Nordøstlige Atlanterhav (NEAFC) en såkaldt "fast track" tvistbilæggelsesprocedure med voldgiftspaneler til at bilægge tvister.

Men ingen har søgt at løse konflikterne i sådant et voldgiftspanel, selvom alle landene var enige om at oprette det. Ekspertgruppen foreslår, at proceduren faktisk gøres gældende for alle fiskeriaftaler i Nordøstatlanten og respekteres af alle lande.

"Grundlæggende skal landene jo bare bruge det system i forhold til tvister, som de allerede er blevet enige om. Det vil være i alles interesse", slutter Sten Sverdrup-Jensen.

Fakta

Eksisterende fiskekvoter:

Fiskekvoter for de enkelte lande i Nordatlanten er baseret på en statisk fordelingsnøgle - som bygger på, hvordan fangsttallene så ud fra 1971-1976. De samlede årlige tilladte fangstmængder (TAC'erne) baseres på videnskabelige oplysninger om fiskebestandene. Hvad angår bestande, som deles og forvaltes i fællesskab med lande uden for EU, aftales TAC'erne med disse lande.

Ny model til fiskekvoter

Nordisk Marine Tænketanken foreslår en modernisering af de tidligere kriterier. Grundlæggende er den nye model mere dynamisk. Der tages i højere grad hensyn til forekomsten af gyde- og

opvækstområder, bestandenes sæsonvandring samt hvorvidt fiskene er modne eller umodne til fangst. Desuden ønskes to andre kriterier anvendt, nemlig aktuel fiskerihistorik samt fiskeriets overordnede betydning for samfundsøkonomien. Hensyn til lokalsamfund bør ikke være et hensyn der forvaltes internationalt. Det bør landene håndtere nationalt.

Om Nordisk Marine Tænk tank

Tænk tanken er en forening, som er uafhængig af økonomiske sektorinteresser, politiske organisationer, offentlige myndigheder, private institutioner og virksomheder. Idegrundlaget er en bedre oplyst offentlig debat og mediedækning af spørgsmål om havenes tilstand og den bæredygtige udnyttelse af havenes levende ressourcer. Tænk tanken har særlig fokus på fiskeriernes rolle og betydning.

Yderligere information:

Rapporten kan fra tirsdag den 2. juni [downloades på Tænk tankens hjemmeside](#)

For yderligere information og kommentarer kontakt Nordisk Marin Tænk tanks formand, professor Sten Sverdrup-Jensen på tlf. +45 61670978 og [e-mail](#)

Eller Jesper Malm, chefrådgiver hos kommunikationsbureauet Operate
jma@operate.dk . Tlf. +45 3816 8090 eller mobil +45 2764 8091

Kontakt

Sten Sverdrup-Jensen, adjungeret professor på Aalborg Universitet

Siden 2012 har professor Sten Sverdrup-Jensen besiddet posten som formand for Nordisk Marin Tænk tank. Han har mere end 30 års erfaring med fiskeri, bl.a. ved Aalborg Universitet, Nordsøcentret i Hirtshals og International Centre for Living Aquatic Resources Management. Han har arbejdet på dansk og international grund inden for fiskeriforskning, fiskeriudvikling og fiskeradministration og især beskæftiget sig med institutionelle aspekter.

Peter Ørebech, professor ved Norges fiskerihøjskole i Tromsø

Peter er norsk jurist specialiseret i hav- og fiskeriret. Han er professor ved Norges Fiskerihøjskole i Tromsø. Peter har igennem sin karriere særligt interesseret sig for hvordan EU-ret, EØS-ret og internationale handelsaftaler påvirker norsk fiskeriforvaltning og nordisk suverænitet